

Јелена М. Павловић

УДК 811.163.41'373.231:342.2(497.1)"1898"

Ниш

Оригинални научни рад

Примљен: 3. 10. 2012.

ЛИЧНА ИМЕНА У СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОДРЖАНЕ У НИШУ 1898. ГОДИНЕ

Сажетак: У раду су обрађена лична имена која се појављују у *Стенографским белешкама Народне Скупштине одржане у Нишу 1898. године*. Циљ рада био је да одреди структуру српског ономастикона у једном документу с краја 19. века. Пошто је у питању период када није било типично давати страна имена, очекивано је да доминирају имена словенског порекла. У грађи је забележен већи број мушких него женских имена, а број имена словенског и хришћанског порекла јесте уједначен. Извршена је и семантичка и структурална анализа имена словенског порекла. Обрађена су и скраћена имена, лични надимци, као и скраћенице у облику којих се појављују одређена имена.

Кључне речи: ономастика, антропоними, словенско порекло, хришћанско порекло.

1.1. У овом раду бавићемо се личним именима који се појављују у *Стенографским белешкама Народне скупштине одржане у Нишу 1898. године*. Саме стенографске белешке садрже буџет за 1899. годину, списак људи који су примали плате и пензије из буџета Краљевине Србије¹, нацрте неколико закона², молбе и жалбе грађана упућене Народној скупштини, прогласе краља Александра Обреновића Народној скупштини и записнике са скупштинских заседања.

Заседања Народне скупштине Краљевине Србије одржана су 1898. у Нишу у два наврата: у јуну и јулу и у новембру. Први пут те године скупштина је заседала од 17. јуна до 15. јула 1898. године, а свој рад наставила у јесен од 12. новембра 1898. до 11. јануара 1899. године (Марсенић 2010: 148). У изворнику су сачуване стенографске белешке са заседања од 16, 17, 18, 23, 25, 28. и 29. јула, и од 16, 17, 18. и 19. новембра, а после текст постаје нечитак и недостају странице. На скупштинском заседању су били присутни представници тадашње владе: министар финансија Стеван Д. Поповић, министар народне привреде Сима Лозанић, министар иностраних дела Владан Ђорђевић, министар унутрашњих дела Јеврем Андоновић, министар просвете и црквених послова Андра Ђорђевић и министар грађевина Јован Атанацковић. Записник су води-

¹ Међу њима се налазе и имена Радомира Путника и Јована Јовановића Змаја (он је као лекар и песник примао почасну државну пензију у износу од 4000 динара).

² То су следећи закони: *Измене и допуне закона о државним таксама*, *Закон о народним школама*, *Измене закона о српској државној лутрији*, *Закон о попису становништва и домаће стоке* и *Измене и допуне закона о шумама*.

ли секретари Настас Антоновић, Гаја Швабић и Јован Несторовић (секретари се мењају у зависности од датума заседања скупштине).

Грађа је преузета из спискова људи који примају плате и пензије из државног буџета, имена људи који су поднели молбе Народној скупштини и, на крају, ту су имена народних посланика који су се јављали за реч. Доминирају мушка имена, а у грађи се налази свега 18 женских имена.³ Поред тога у *Стенографским белешкама* налазе се и 3 надимка.

У раду ћемо се бавити семантичком и граматичком (структурно-творбеном) анализом личних имена која се могу наћи у стенографским белешкама. Биће извршена класификација личних имена и утврдиће се који слој антропонима доминира.

1.2. Српски језик је свој ономастикон или антропонимијски систем наследио из прасловенског језика.⁴ Међутим, српска лична имена мењала су се од најранијих времена, па све до данашњег дана „подлежући разноврсним утицајима зависно од ванјезичких чинилаца који су битни у образовању речника личних имена свих народа. Ти утицаји су покретачка снага која је с једне стране разарала, а с друге градила наш антропонимијски систем“ (Грковић 1983: 212). У овом раду циљ ће нам бити да откријемо структуру српског антропонимијског система при крају 19. века на примеру одабраног материјала.

За српски ономастикон с краја 19. века карактеристично је да се нерадо деци дају имена страног порекла. Узрок томе јесте то што је средином 19. века српско национално осећање стављано у први план, тако да су у том тренутку чешћа имена словенског порекла, а честа су и посрбљавања страних имена (Грковић 2004: 65).

Милица Грковић је пронашла три ономастичка слоја у антропонимијском систему српског језика:

1. Словенска имена наслеђена из општесловенске заједнице и нова имена од словенских језичких елемената;
2. Календарска имена примљена преко хришћанства;
3. Имена позајмљена од других народа под разноврсним утицајима почевши од најранијих додира Срба са суседним народима, па до савремених утицаја (Грковић 1983: 212).

Асим Пецо издваја следећа четири слоја:

1. Словенска имена;
2. Хришћанска имена;
3. Муслиманска имена;

³ То су имана жена и ћерки покојних државних чиновника и официра које примају њихову пензију, или имена жена које су послале неку од молби Народној скупштини.

⁴ Прасловенски ономастикон се састојао најпре из мушких и женских личних имена, која су могла бити потпуна или краћа; од имена по оцу или патронима за мушкарце и имена по мужу за жене (Ђирић 1997: 290).

4. Хибридна имена. (Ћирић 1997: 291).

У овом раду прихватићемо ову поделу, с тим што ћемо одмах нагласити да се у грађи налази само једно муслиманско име – *Алил*.

2.1. Словенска имена.

У грађи се може наћи више типова словенских имена. То су: пуна или двотематска (нпр. *Владимир*, *Владислав*), скраћена имена добијена од пуних имена (*Влад* од *Владислав*) и изведена имена помоћу неког хипокористичног суфикса.

Пуна или двотематска имена⁵ која се јављају у *Стенографским белешкама* су: *Белисав*, *Богомир*, *Богољуб*, *Богосав*, *Божидар*, *Бранислав*, *Будимир*, *Велимир*, *Велисав*, *Велислав*, *Војислав*, *Витомир*, *Владимир*, *Добросав*, *Драгољуб*, *Драгомир*, *Милисав*, *Милослав*, *Милорад*, *Миодраг*, *Љубомир*, *Љубисав*, *Радомир*, *Радосав*, *Радисав*, *Светислав*, *Станмир*, *Хранислав*. Ових имена има 28.

Скраћена имена са наставком *-а* настала од пуних имена су: *Бож*, *Вуле*, *Жива*, *Жика*, *Мика*, *Мича*, *Мића*, *Неша*, *Раша*, *Чеда*. Укупно их је 10.

Изведена словенска мушка имена су: *Благоје*, *Бранко*, *Васиљко*, *Вељко*, *Веселин*, *Виден*, *Владан*, *Влајко*, *Војтех*, *Вукадин*, *Вукашин*, *Вујица*, *Вучко*, *Гвозден*, *Драгић*, *Добривоје*, *Драгутин*, *Душан*, *Живан*, *Живко*, *Живојин*, *Живота*, *Љубивоје*, *Малиша*, *Милоје*, *Милојко*, *Миладин*, *Милан*, *Миленко*, *Миленције*, *Милија*, *Миливој*, *Миливоје*, *Милић*, *Милован*, *Милош*, *Милутин*, *Младен*, *Новица*, *Недељко*, *Радивој*, *Радић*, *Радич*, *Радован*, *Радоје*, *Радојко*, *Радул*, *Рајко*, *Ранко*, *Светозар*, *Светолик*, *Спасоје*, *Сретен*, *Станоје*, *Стаменко*, *Стојан*, *Стојадин*, *Стојиљко*, *Стојко*.

Ово је најбројнија група словенских имена и њих има 69.

Још два словенска имена остала су ван ове класификације: *Обрен* и *Остоја* (сложена имена са префиксом).

Словенска имена чине око половину грађе (има их 109), а од њих најбројнија су изведена имена, затим двотематска и на крају долазе скраћена имена.

2.2. Хришћанска имена.

Хришћанска или календарска имена Срби су примили заједно са хришћанством. Код ових имена можемо издвојити два основна корпуса: имена библијског порекла (из хебрејског и арамејског) и имена пореклом из грчког (ређе из латинског) језика. Као и словенска имена и хришћанска имена могу бити скраћена.

У грађи су примећена следећа библијска имена: *Аврам*, *Аћим*, *Гаврило*, *Давид*, *Данило*, *Јеремија*, *Јефрем*, *Јаков*, *Јован*, *Јордан*, *Јосиф*, *Зарија*, *Иван*, *Илија*, *Лазар*, *Манојло*, *Матија*, *Миаило*, *Мијајло*, *Михајло*.⁶

Може се урадити и оквирна класификација библијских имена.⁷

1. Имена везана етимолошки за бога Јехову: *Аћим* (Бог подиже), *Гаврило*

⁵ Ово је основни тип словенских имена.

⁶ Име *Михајло* појављује се у три варијанте. Поред основне, јавља се и *Миаило*, где је изгубљен глас *х* и где је глас *ј* ослабљеног изговора и у варијанти *Мијајло*, где се на месту *х* које је испало у хијату развило *ј*.

⁷ Сва објашњења су узета из *Речника личних имена код Срба* Милице Грковић.

(Бог је моја помоћ), *Данило* (варијанта као и *Данијел* – Бог је мој судија), *Јован*⁸ (Бог се смисловао), *Јосиф* (Бог умножава), *Зарија* (Бог помиње), *Илија* (Јехова је мој бог), *Лазар* (помаже Бог), *Матија* (дар од бога Јехове), *Манојло* (Бог је с нама), *Михајло* (сличан Богу);

2. Имена библијских патријарха и пророка: *Аврам* (узвишени отац), *Давид* (вољени), *Јеремија*, *Јефрем*;

3. Име реке у Израелу: *Јордан*.

Хришћанских имена библијског порекла има укупно 20.

Имена која воде порекло из грчког и латинског су: *Агатон*, *Аксентије*, *Алиптије*, *Андреја*, *Андрија*, *Александар*, *Алексије*, *Апостол*, *Ванђел*, *Василије*, *Вићентије*, *Георгије*, *Дамјан*, *Дамњан*, *Димитрије*, *Дионисије*, *Ђорђе*, *Евасије*, *Емилијан*, *Исајило*, *Исидор*, *Јанићије*, *Кирило*, *Костадин*, *Кузман*, *Максим*, *Марјан*, *Марко*, *Мартин*, *Настас*, *Никодим*, *Никола*, *Нићифор*, *Павле*, *Петар*, *Петроније*, *Сава*, *Сергије*, *Сотир*, *Стеван*, *Степан*, *Стерија*, *Танасије*, *Теофило*, *Теохар*, *Тома*, *Трифун*, *Филип*.

Такође, могуће је извршити оквирну класификацију ових имена по њиховој семантици:

1. Имена јеванђелиста и апостола: *Апостол*, *Марко*, *Павле*, *Петар*,⁹ *Тома*¹⁰ ;

2. Календарска имена хришћанских светитеља: *Аксентије* (онај који увеличава)¹¹, *Алиптије* (безбрижан); *Ванђел* (скраћено од *Евангел* – добар вестник), *Василије* (царски), *Вићентије* (победилац)¹², *Георгије* (земљорадник)¹³; *Дамјан*¹⁴, *Кирило*, *Костадин* (постојан), *Кузман*¹⁵, *Никола* (народ побеђује), *Нићифор* (варијанта имена *Никифор* – онај који носи победу); *Сотир* (епитет за Христа, спаситељ), *Спира*, *Сергије*, *Настас*, *Танасије* (варијанта од *Атанасије* – бесмртан), *Трифун* (онај који воли задовољства);

3. Имена из грчке митологије и историје: *Александар* (заштитник људи)¹⁶, *Андреј* (храбар, мужеван), *Димитрије* (род земљин, везује се за грчку богињу земљорадње Деметру), *Дионисије* (по Дионису, богу вина), *Стеван*, *Степан* (*stephanos* – венац)¹⁷, *Филип* (љубитељ коња);

⁸ Имена *Иван* и *Јован* су варијанте хербејског имена *Ionatan*.

⁹ Име Петар потиче од грчке речи *камен* или *стена*, тако да би буквалан превод овог имена на српски језик био *Камени* или *Каменко*. Ово име је једно од најраспрострањенијих хришћанских имена од најранијих дана, тако да његове варијанте постоје у свим европским језицима.

¹⁰ На грчком име значи близанац.

¹¹ Сва имена су грчког порекла.

¹² Ово је календарско име типичније за западну цркву.

¹³ Име *Ђорђе* је варијанта имена *Георгије*.

¹⁴ Име се јавља у две варијанте *Дамјан* и *Дамњан* (дошло је до јотовања лабијала, па до асимилације – *мј* > *мљ* > *мњ*).

¹⁵ Има интересантно порекло – оно је варијанта грчког имена *Козма*, али је добило коначан облик према имену *Дамјан* јер се ова два светитеља славе заједно (*Свети Козма и Дамјан*).

¹⁶ Јавља се и варијантама *Алекса* и *Алексије*.

¹⁷ Стеван и Степан су варијанте имена *Стефан* (у њима је глас *ф* замењен гласовима *в* и *ф*).

4. Имена са основом бог: *Теофило, Теохар*¹⁸;

5. Имена латинског порекла: *Максим* (од лат. *maximus*), *Марјан* (латинска изведеница од женског библијског имена *Марија*), *Мартин* (онај који је посвећен богу Марсу).

Имена грчког и латинског порекла има укупно 46. Може се утврдити да у корпусу хришћанских имена имена грчког и латинског порекла доминирају у односу на она библијског порекла.

Једно име потиче из арамејског језика – *Сава* што значи старац, дед. Иначе, ово је такође календарско име хришћанског светитеља.

Хришћанска имена могу бити скраћена или хипокористична. У грађи налазимо следеће примере:

1. Скраћено име које је библијског порекла: *Гавра, Гаја, Јевта, Јако, Лаза,*

2. Скраћено име које је грчког или латинског порекла: *Алекса, Андра, Анта, Аџо, Васа, Глиша, Дина, Ђока, Јоџа, Иса, Кока, Коста, Крста, Паја, Пајо, Панта, Пера, Сима, Стева, Таса.*

Ових имена има укупно 38 и она су бројнија од скраћених словенских имена.

Хришћанских имена има 105 и овај корпус имена је по бројности близак са словенским.

2.3. Хибридна имена.

Хибридна имена су она која су саграђена од основе страног порекала и словенског наставка. Таква имена у грађи су: *Јовица* (од скраћеног имена *Јова* + хипокористички наставак *-ица*), *Јанко* (од основе *Јан-* која представља чешку варијанту библијског имена *Jonatan* + словенски наставак *-ко*), *Маринко* (од латинског имена *Марин* и словенског наставка *-ко*), *Периша* (од скраћеног имена *Пера* и словенског наставка *-иша*), *Саватије* (од имена *Сава* и наставка *-тије*), *Урош* (од мађарске основе *ур-* што значи господар и словенског наставка *-ош*).

2.4. Страна имена (имена тамног постања).

У грађи се налазе и страна имена која се не могу сврстати ни у једну од горе наведених категорија:

1. *Алил* – једино муслиманско име;

2. *Сибин* – име мађарског порекла настало по граду у коме је живео Сибињанин Јанко, код нас се проширило уз помоћ народних песама;

3. *Виљем, Едвинг, Едмонд, Карло, Фрања, Роберт, Херман, Христифор.* Нећемо улазити у њихову семантичку анализу јер су ово имена страних чиновника и официра који су службовали у држави Србији.

¹⁸ Наша имена типа *Богобој, Богољуб* представљају калкове – буквалне преводе ових грчких имена.

3. Семантичка анализа словенских имена

Словенска имена имају семантику која је прозирна. Можемо их разврстати у неколико категорија:

1. Имена по називима животиња и птица: *Вукадин, Вукашин, Вујица, Вучко, Голуб, Зека, Паун;*

2. Имена по металима и минералима: *Гвозден* (придев *гвозден* је узет за заштитно име (Грковић 1977: 63);

3. Имена по дану рођења: *Недељко;*

4. Имена по називима боја: *Белислав;*¹⁹

5. Имена од апстрактних појмова: *Душан;*

6. Теофорна имена – имена са основом бог:²⁰ *Божа, Богомир, Богољуб, Богосав, Божидар;*

7. Имена од описних придева:²¹

* БЛАГ: *Благоје;*

* ВЕЛИК: *Велимир, Велисав, Велислав, Вељко;*

* ВЕСЕО: *Веселин;*

* ДОБАР: *Добривоје, Добросав;*

* ДРАГ: *Драгољуб, Драгомир, Драгић, Драгутин;*

* ЖИВ: *Живан, Живко, Живојин, Живота, Жива;*

* ЈЉУБ: *Љубомир, Љубисав, Љубивоје;*

* МАЛИ: *Малиша;*

* МИО: *Милисав, Милослав, Милорад, Миодраг, Милоје, Милојко, Миладин, Милан, Миленко, Милентије, Милија, Миливој, Миливоје, Милић, Милован, Милош, Милутин;*

* НОВ: *Новица*

* СВЕТ: *Светислав, Светозар, Светолик;*

* СТАМЕН: *Стаменко;*

* РАД: *Радомир, Радосав, Радисав, Радивој, Радић, Радич, Радован, Радоје, Радојко, Радул;*

* РАН: *Ранко*

8. Заштитна имена:²²

* Имена са негацијом: *Неша;*

* Имена са кореном глагола *стати*: *Станимир, Станоје, Стојан, Стојадин, Стојиљко, Стојко;*²³

¹⁹ Често основу за словенска имена чине називи боја, а посебно за комплементарне боје бео и црн. Узроке овоме можемо тражити у словенској митологији где су постојала антиподна божанства – бели бог и црни бог.

²⁰ Ова имена су преведена са грчког (калкови), као што су и грчка теофорна имена преводи библијских имена.

²¹ Настала су као веровање у повезаност имена и његовог носиоца.

²² То су имена са профилактичком наменом, дају се да би се заштитио оног ко га носи.

²³ У већини наших крајева посебну снагу имају имена у чијој је основи глагол *стати* (Грковић 1977: 43).

9. Имена са глаголским кореном у основи:

*БИТИ: *Будимир*;

*БРАНИТИ: *Бранислав*;

*ХРАНИТИ: *Хранислав*.

Што се тиче семантике словенских имена доминирају она настала од описних придева и то има највише оних са основом придева *мио* и *рад*.

4. Структурална анализа словенских имена

По својој структури словенска имена могу бити: самотворна, изведена и сложена. Самотворна имена су једнотематска, али нису хипокористик неког сложеног имена. Она могу бити:

А) настала од апелатива: *Голуб*, *Паун*;

Б) образована од трпног придева: *Милован*, *Радован*.

Највећи број сложених имена српски језик је понео из прасловенског. Постоје две групе сложених имена:

А) са префиксима: *Обрад*, *Остоја*, *Неша*.

Б) сложена имена из двеју основа:

* други део *-мир*: *Богомир*, *Велимир*, *Витомир*, *Владимир*, *Драгомир*, *Радомир*, *Станимир*;

* други део *-љуб*: *Драгољуб*;

* други део *-сав/слав*: *Белисав*, *Бранислав*, *Велисав*, *Велислав*, *Војислав*, *Радосав*, *Радисав*, *Светислав*, *Хранислав*;

* други део *-драг*: *Миодраг*;

* други део *-рад*: *Милорад*.

Изведена имена настају суфиксалном творбом од основа сложених имена.

У грађи се запажају следећи суфикси:

* *-ан*: *Владан*, *Душан*, *Живан*, *Милан*;

* *-ашин*: *Вукашин*;

* *-адин*: *Вукадин*, *Миладин*;

* *-ен*: *Виден*, *Гвозден*;

* *-енко*: *Миленко*, *Стаменко*;

* *-ентије*: *Миленције*;

* *-ко*: *Вучко*, *Велько*, *Живко*, *Ранко*, *Стојко*;

* *-ија*: *Милија*;

* *-иљко*: *Стоиљко*;

* *-ин*: *Веселин*, *Сибин*;

* *-ина*: *Војхина*;

* *-ић*: *Драгић*, *Милић*, *Радић*;

* *-лик*: *Светолик*;

* *-ица*: *Грујица*, *Јовица*, *Новица*;

* *-ич*: *Радич*;

- * *-иша*: *Малиша*;
- * *-ој*: *Миливој*;
- * *-оје*: *Благоје, Станоје, Милоје*;
- * *-ојко*: *Милојко*;
- * *-ојин*: *Живојин*;
- * *-ота*: *Живота*;
- * *-ош*: *Милош*;
- * *-утин*: *Милутин, Драгутин*;
- * *-ул*: *Радул*.

5. Скраћена имена

У грађи је забележено 50 скраћених имена и то 10 словенских и 39 хришћанских:

1. Словенска скраћена имена су: *Божа, Вуле, Жива, Жика, Зека, Мика, Мича, Мића, Неша, Раша, Чеда*;

2. Хришћанска скраћена имена су: *Алекса, Андра, Анта, Аџко, Васа, Глиша, Гавра, Гаја, Лаза, Дина, Бока, Бура, Боша, Јевта, Јако, Јоца, Иса, Кока, Коста, Крста, Лаза, Паја, Пајо, Панта, Пера, Сима, Стева, Таса*.

По начину образовања скраћена имена се могу поделити на неколико група (Ћирић 1997: 295):

1. Од првог дела сложеног имена наставцима *-о*, *-а* или *-е*: *Божа (Божидар), Жива (Живорад), Чеда (Чедомир), Иса (Исајило, Исидор), Јако (Јаков), Лаза (Лазар)*;

2. На иницијални слог, који може бити отворен или затворен, додају се хипокористички наставци: *Вуле (Вукашин), Жика (Живорад), Мика (Милорад), Мича (Милорад, Милован), Мића, Неша (Небојша, Ненад), Раша (Радомир, Радован), Алекса (Александар), Андра (Андреја, Андрија), Василије (Васа), Глиша (Глигорије), Гавра (Гаврило), Гаја (Гаврило), Дина (Димитрије), Бока, Боша (Борђе), Бура (Бурађ), Јеврта (Јеврем), Јоца (Јован), Кока (Костадин), Коста (Костадин), Крста (Крстивоје), Паја, Пајо²⁴ (Павле), Пера (Петар) Сима (Симеон), Стева (Стеван)*.

3. Најкарактеристичнији или носећи глас имена: *Аџко (Александар)*.

6. Женска имена

У односу на бројна мушка имена, женских имена у *Стенографским белешкама* има свега 18. Она се такође могу поделити на словенска и хришћанска:

²⁴ Наставаком *-о* или *-а* регионалног је карактера.

1. Словенска: *Бисера, Драга, Даринка, Зорка, Милка, Милица*,²⁵ *Стаменка, Станислава*;

2. Хришћанска: *Анђелија*,²⁶ *Јека*,²⁷ *Јелена*,²⁸ *Марија*,²⁹ *Катарина*,³⁰ *Персида*,³¹ *Савка*.³²

По семантици се словенска имена могу поделити на:

1. Имена изведена од описног придева:

А) ДРАГ – *Драга*;

Б) МИО – *Милка, Милица*;

В) СТАМЕН – *Стаменка*;

2. Име са временском појавом у основи: *Зорка*;

3. Име са глаголом даривати у основи: *Даринка*;

4. Име са глаголом стајати у основи: *Станислава*

5. Име са драгим каменом или племенитим металом у основи: *Бисера*.³³

По начину творбе словенска имена се могу поделити на:

1. Изведена моционим суфиксом од мушких имена: *Стаменка, Станислава*;

2. Изведена суфиксом *-ка*: *Зорка, Милка, Савка*;

3. Изведена суфиксом *-инка*: *Даринка*;

4. Изведена суфиксом *-ица*: *Милица*.

7. Лични надимци

У записнику се налази само четири лична надимка. То су: *Гале (Агатон), Горча (Глигорије), Змај (Јован*³⁴*) и Коле (Никола)*. Надимци су настали на следеће начине:

1. Додавањем хипокористичког наставка на неки од медијалних слогова: *Гале, Коле*;

2. За основу се узима најкарактеристичнији гласови из имена: *Горча*.

²⁵ Интересантно је место где се јавља име *Милица*. Та жена се представљала као унука *Хајдук Вељка* и због тога је добијала новчану помоћ из буџета. Међутим, испоставило се да је она унука *Вељковог брата Милутина* и новац јој је укинут.

²⁶ Име грчког порекла – *angel* значи весник.

²⁷ Скраћено име од *Јелена*.

²⁸ Име је грчког порекла, значи сунчева светлост.

²⁹ Име је библијског порекла, значи она која је намењена Богу.

³⁰ Варијанта имена *Екатарина* – грчко, чиста нада.

³¹ Име грчког порекла – етним *Пресија* узет је за лично име.

³² Настало моционим суфиксом од мушког имена *Сава*.

³³ Име *Бисера* је превод грчког имена *Маргарита*.

³⁴ Ово је лични надимак песника *Јована Јовановића* настао спајањем броја 3 и речи *мај* (назив часописа чији је *Змај* био уредник).

8. Скраћенице

У грађи се налазе и следеће скраћенице: *Анд.* (*Андрија*), *Вел.* (*Велимир*), *Вујд.* (*Вујадин*), *Драг.* (*Драгољуб*), *Душ.* (*Душан*), *Ил.* (*Илија*), *Јан.* (*Јанко*), *Јев.* (*Јеврем*), *Јевр.* (*Јеврем*), *Љуб.* (*Љубомир*), *Мих.* (*Михајло*), *Ник.* (*Никола*), *Свет.* (*Светислав*), *Стев.* (*Стеван*), *Тан* (*Тансије*). Овакав начин скраћивања познаје и данашњи правопис. Све скраћенице су изграђене по истом принципу – скраћује се првих неколико слова с тим да је последње увек сугласник.

9. Предмет овог рада била је антропонимија *Стенографских белешки* са заседања Народне скупштине, која је одржана у Нишу 1898. године. Направљен је инвентар имена која се јављају у списковима људи који примају плату из буџета Краљевине Србије, имена која се појављују у молбама и жалбама намењеним Народној скупштини и имена посланика који су давали предлоге закона и јављали се за реч.

Утврђено је да се у појављује 263 мушка имена, 18 женских и 4 надимка. Инвентар имена је архаичан, појављују се многа имена која данас нису у употреби, поготову хришћанских и скраћених.

Што се тиче личних имена подједнак је корпус словенских и хришћанских. Од словенских највише је изведених, затим двотематских сложених и најмање има скраћених. Кад је реч о семантици, највише има имена која у основи имају описни придев. Међу хришћанским именима доминирају она преузета из грчког језика, а нешто је мање библијских пореклом из хербејског језика. У грађи се налази и доста скраћених имена, претежно хришћанских.

Литература

- Грковић 1977: Милица Грковић, *Речник личних имена код Срба*, Вук Караџић, Београд.
- Грковић 1983: Милица Грковић, *Неке нове појаве у српској антропонимији*, Ономатолошки прилози V, САНУ, Одељење за језик и књижевност, Одбор за ономастику, Београд, стр. 212-215.
- Грковић 2004: Милица Грковић, *Историсјски пут српског именослова*, Предавања из историје језика, Лингвистичке свеске 4, Филозофски факултет, Нови Сад.
- Марсенић 2010: Милош Марсенић, *Политички живот у време владавине Обреновића (1878–1903)*, Филозофски факултет, Косовска Митровица.
- Маројевић 1983: Радмило Маројевић, *Словенски антропоними*, Ономатолошки прилози V, САНУ, Одељење за језик и књижевност, Одбор за ономастику, Београд 1983, стр. 212-215.
- Стевановић 1986: Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик I*, Научна књига, Београд 1986.
- Ђирић 1997: Љубисав Ђирић, *Ономастика белопаланачког краја*, Ономатолошки прилози XIII, САНУ, Одељење за језик и књижевност, Одбор за ономастику, Београд 1997.

Jelena M. Pavlović

PERSONAL NAMES IN THE SHORTHAND NOTES OF NATIONAL ASSEMBLY HELD IN NIŠ IN 1898.

Summary

The aim of this paper is to give a list of names in the Shorthand Notes of National Assembly, which took place in Niš in 1898. The end of the 19th century was a period when giving child a foreign name was not so popular. It is expected that a large number of archaic names is to be found in the material. The number of traditional Slavic names and Christian names is equalized. The names of traditional Slavic origin consist of two parts. Also, a large number of traditional Slavic names is morphologically derived. Christian names are divided into two groups: names of Biblical origin (from Hebrew and Aramaic) and names from Greek and Latin. In the material, a small number of names of vague meaning is found. The names have been analyzed syntactically and semantically. Also, the paper contains an analysis of women's names and abbreviations.

Keywords: onomastics, anthroponomy, Slavic origin, Christian origin

